

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/266/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2311209370
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Stovičková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2012:2311209370.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ley Stovičkovej a členiek JUDr. Ivety Jankovičovej a JUDr. Andrey Dudášovej v právnej veci navrhovateľa O. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom C. - C., R. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Petrom Wolfom, advokátom, Galanta, Mierové námestie 2, proti odporcovi X. Q., nar. X.X.XXXX, bytom C., D. XXX/XX, o zvýšenie výživného plnoletého dieťaťa, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 24. júna 2011 č. k. 17C/139/2011 - 76, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zvýšení výživného a vo výroku o trovách konania p o t v r d z u j e.

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o dlhu zročného výživného m e n í tak, že dlh zročného výživného za obdobie od 28.4.2011 do 24.9.2012 vo výške 618 eur povoľuje odporcovi zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 128,58 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám JUDr. Petra Wolfa, advokáta, Galanta, Mierové námestie 2.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zmenil uznesenie Okresného súdu Galanta z 20. októbra 2009 sp. zn. 15C/117/2009 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu na navrhovateľa zo 100 eur mesačne na 180 eur mesačne od 28.4.2011 so splatnosťou do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa a vo zvyšku návrh zamietol. Zároveň v rozsudku určil dlh zročného výživného za obdobie od 28.4.2011 do 24.6.2011 vo výške 240 eur, ktorý povolil odporcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 10 eur od právoplatnosti rozsudku spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. O trovách konania rozhodol tým spôsobom, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 62, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a objektívnou zmenou pomerov navrhovateľa spočívajúcou v radikálnom znížení príjmu matky navrhovateľa (o polovicu) v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu od 25.3.2011. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že navrhovateľ sa pripravuje na svoje povolanie, nakoľko v akademickom roku 2010/2011 je denným študentom 2. ročníka Žilinskej univerzity v Žiline, fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, študijný program zasielateľstvo a logistika, s najnevyhnutnejšími nákladmi na cestu do školy, ubytovanie a stravu vo výške 131,40 eur, ubytovanie 41 eur, stravné od 40,40 eur do 76,80 eur, priemerne 58,60 eur mesačne, podľa vyjadrenia navrhovateľa 40 eur mesačne a cestovné do školy 50 eur (vrátane MHD). Okrem uvedených výdavkov k jeho výdavkom

patria aj náklady na skriptá 15 eur mesačne, strava v domácnosti, oblečenie a hygienické potreby. Kultúrne vyžitie doma či v škole navrhovateľ neuviedol a ani si neuplatnil. Pri určení výšky zvýšeného výživného vzal do úvahy čistý mesačný priemerný príjem matky do marca 2011 v spoločnosti Duslo, a.s., Šafa 508,70 eur a v spoločnosti TESCO STORES, a.s., vo výške 128,60 eur, spolu 637,30 eur. Od marca v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu jej príjem predstavovalo len nemocenské vo výške 5,9634 eur/deň za prvý až tretí deň práceneschopnosti a od štvrtého dňa vo výške 13,11948 eur/deň, v apríli 2011 bolo matke navrhovateľa vyplatené nemocenské vo výške 354,30 eur a v máji 2011 vo výške 336,60 eur. Z uvedeného mal preukázaným, že jej príjem klesol cca o 300 eur mesačne. Pri určení výšky výživného vzal do úvahy aj mesačné výdavky matky navrhovateľa na bývanie : nájomné 91,23 eur, plyn 5 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur, elektrina 22 eur, spolu 122,87 eur. Zohľadnil aj pravidelné mesačné výdavky matky navrhovateľa, ktorá do septembra 2010 titulom vyporiadania BSM po rozvoze rodičov zaplatila odporcovi 12 100 eur za odstúpenie podielu v bytovom družstve a spláca úver voči F. vo výške 4.058,07 eur, s mesačnou splátkou vo výške 105 eur. Medzi ročné výdavky matky navrhovateľa zahrnul odvoz komunálneho odpadu 40 eur, daň z nehnuteľností 10 eur, poistenie domácnosti 25 eur, spolu 75 eur ročne a 6,25 eur mesačne, životné poistenie matky 25 eur a životné poistenie navrhovateľa 12 eur, spolu 37 eur a mesačne 3,08 eur. Dospel k záveru, že v možnostiach a schopnostiach povinného odporcu je zvýšené výživné vo výške 180 eur mesačne od podania návrhu od 28.4.2011 platiť. Vychádzal pritom z čistého priemerného mesačného zárobku odporcu dosahovanému v Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s., vo výške 556,97 eur a od 25.5.2011 vo výške 317 eur, vzal do úvahy aj skutočnosť, že do 30.9.2010 odporca pracoval v spoločnosti Europe Personal Agency, s. r. o. s priemerným mesačným čistým príjmom vo výške 520,88 eur, ktoré zamestnanie ukončil v zmysle § 60 Zákonníka práca dohodou. Obranu odporcu, že uvedené zamestnanie ukončil dohodou z dôvodu, že spoločnosť skončila svoju činnosť, vyhodnotil nepravdivou, nakoľko z výpisu z Obchodného registra uvedenej spoločnosti vyplýva, že spoločnosť aj naďalej vyvíja činnosť, má sídlo od 5.5.2011 v Modre. Uvedené konanie odporcu vyhodnotil bezdôvodným vzdaním sa výhodnejšieho zamestnania. Vychádzal preto z čistého mesačného príjmu odporcu vo výške 1 077,85 eur. Vzal do úvahy pravidelné mesačné výdavky odporcu za služby mobilných operátorov 45 eur pre navrhovateľa a 81 eur pre svoju potrebu, spolu 126 eur, internet pre navrhovateľa 9,92 eur a pre svoju potrebu 10,80 eur, elektrinu 25 eur, zálohy na bývanie 100 eur, plyn 5 eur, káblovú televíziu DIGI 9,60 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur, splácanie úverov - Y. 41,16 eur, N. D., a. s. 98,27 eur, C., a. s. 57,71 eur a 168,81 eur, F., a. s. 278,73 eur a X. T. - I. - dôchodkové doplnkové sporenie 21,37 eur, mesačné výdavky predstavujú 952,01 eur. Vzal do úvahy aj ročné výdavky odporcu : odvoz komunálneho odpadu 19,50 eur, daň z nehnuteľnosti 9,46 eur, poistenie nehnuteľnosti a domácnosti 56,27 eur a poistky na autá : Škoda Favorit 78,04 eur a Ford Focus 127,28 eur. Odporca prispieva navrhovateľovi okrem bežného výživného pri príležitosti narodenín a menín po 20 eur, t. j. 40 eur ročne (3,33 eur mesačne). Zvýšenie výživného o 80 eur mesačne odôvodnil polovicou výdavkov za služby mobilných operátorov, ktoré nemôže výživou povinný odporca uprednostniť pred vyživovacou povinnosťou voči navrhovateľovi. Platenie úverov odporcom vyhodnotil neprímeranými majetkovými rizikami, ktoré povinný odporca na seba berie. Zamietnutie návrhu vo zvyšku o 50 eur mesačne odôvodnil výdavkami, ktoré odporca uhrádza navrhovateľovi mimo bežné výživné. Dlh zročného výživného odôvodnil rozhodným obdobím od 28.4.2011 do 24.6.2011 vychádzajúc z počtu mesiacov 3 x výška zvýšeného výživného 80 eur mesačne, nakoľko nie je možné určiť, že výživné sa spotrebuje počas celého mesiaca, ktorý dlh zročného výživného vo výške 240 eur povolil zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným. Rozsudok vo výroku o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O. s. p. a tým, že navrhovateľ mal úspech vo vyššej časti, avšak súdny poplatok za podanie návrhu neplatil, nakoľko konanie je oslobodené od tejto povinnosti a právny zástupca navrhovateľa si trovy konania za právne zastupovanie neuplatnil takže navrhovateľovi žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku, výrokom o zvýšení vyživovacej povinnosti a o dlhu zročného výživného, od ktorých je závislý výrok o trovách konania, podal odvolanie odporca, ktorý navrhol zmenu rozsudku tak, aby výživné bolo určené vo výške 130 eur mesačne bez spätného doplatenia rozdielu. Odvolanie odôvodnil nesprávne zisteným skutkovým stavom. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že súd prvého stupňa stanovil výšku jeho príjmu, z ktorého určil výšku zvýšené výživné z príjmu, ktorý dosahoval u zamestnávateľa Europe Personal Agency, s. r. o. i keď v tejto spoločnosti pracovný pomer ukončil dohodou. Finančné prostriedky, ktoré mu zaplatila matka navrhovateľa z vysporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva použil ako zálohu na kúpu bytu a vyplatenie spoločného úveru na auto. Na kúpu bytu si vzal hypotekárny úver a keďže mu odsúhlasili len 80 % z ceny musel si vziať ďalší úver a neskôr ešte jeden na

čiasťočné zariadenie bytu. Prácu v druhom zamestnaní ukončil po odsúhlasení hypotekárneho úveru bankou, nakoľko ju už fyzicky a psychicky nezvládal. S druhým zamestnávateľom uzavrel dohodu o brigádnej spolupráci, v ktorej dôsledku sa mu neoficiálny príjem znížil o polovicu, pretože pracuje na polovičný úväzok. Poukázal na okolnosť, že navrhovateľ je zamestnaný a tiež si privyrába účtovníctvom a daňovými priznaniami. Vyjadril názor, že navrhovateľ by si štúdium mohol financovať zo študentského úveru poskytovaného bankami s minimálnym úrokom a vedením účtu skoro zadarmo so začatím splácania rok po ukončení štúdia. Namietal aj navyšovanie nákladov navrhovateľa cestovným do školy vo výške 50 eur mesačne, nakoľko každý víkend zbytočne cestuje domov aj keď má uhradený internát. Keďže cestuje každý víkend domov nemá možnosť sa brigádne zamestnať v mieste štúdia.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodu vecnej správnosti v zmysle § 219 O. s. p. potvrdiť. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a z dokazovania plynúci skutkový stav správne právne posúdil. Poukázal na to, že súd prvého stupňa správne vychádzal z čistých mesačných príjmov oboch rodičov navrhovateľa, teda matky a odporcu za ostatných dvanásť kalendárnych mesiacov pred rozhodnutím súdu, správne tiež vyhodnotil rozdiel skončenia pracovného pomeru dohodou a pracovného pomeru výpoveďou, správne zohľadnil aj príjem z vedľajšieho pracovného pomeru odporcu. Namietal, že odporca v konaní pred súdom prvého stupňa zamestnanie navrhovateľa netvrdil s tým, že aj keby navrhovateľ príležitostne vykonával brigádnicú prácu študenta, na príjem z nej nie je možné pri určení zvýšeného výživného prihliadnuť. Poukázal na to, že pobytom cez víkendy na internáte by sa len zvyšovali náklady na stravovanie navrhovateľa. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 141,09 eur za vyjadrenie k odvolaniu z 19. augusta 2011 spolu s paušálnou náhradou výdavkov 7,41 eur podľa § 10 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O. s. p.) oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O. s. p.), a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom výroku o zvýšení výživného a v súvisiacom výroku o dlhu zročného výživného, postupom na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 O. s. p.), a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť vo výroku o zvýšení výživného a zmeniť vo výroku o dlhu zročného výživného.

Predmetom konania je zvýšenie výživného plnoletého dieťaťa - navrhovateľa.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z.). V zmysle odseku 4 citovaného ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. V zmysle ods. 5 citovaného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých potrieb osoby, ktorej má byť poskytované. Výživou dieťaťa je mienené zabezpečovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej. Právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká narodením (§ 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné pre maloleté deti slúži nielen k uspokojovaniu ich výživy v užšom zmysle, k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bývanie a strava), ale aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa (fyzickej a duševnej vyspelosti), jeho zdravotného stavu, schopností, náklonností a spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote. Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú závislé súčasne od schopností a možností rodičov. Ak sú tieto schopnosti a možnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby maloletého dieťaťa, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú prospešné všestrannému vývoju dieťaťa. Uvedené chápanie je v súlade so zásadou úmernosti životnej miery dieťaťa životnej miere rodičov. U povinnej osoby rozhodujú reálne možnosti a schopnosti poskytovať výživné. Potenciálne zárobkové možnosti rodičov nie sú ovšem dané len ich subjektívnymi okolnosťami - stránkou fyzickou a psychickou, pôjde najmä o vlohy, náklonnosti, vedomosti, skúsenosti a celkový zdravotný stav, ale aj o niektoré okolnosti objektívneho rázu - výber pracovných príležitostí v určitom mieste. K zodpovednému zhodnoteniu schopností a možností rodičov je potrebné zistiť okruh osôb, ku ktorým majú rodičia vyživovaciu povinnosť podľa zákona o rodine.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. V zmysle odseku 3 citovaného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 O. s. p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Ustanoveniu § 163 ods. 1 O. s. p. korešponduje úprava obsiahnutá v ustanovení § 78 ods. 1 zákona o rodine. Z citovaného ustanovenia vyplýva zásada, že úprava výživného sa deje vždy podľa stavu, ktorý tu je v dobe, kedy je rozhodnutie vydané. Môže prísť k zmene potrieb oprávneného, najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom (fyzickým vyspíevaním, počínajúcou školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolanie), ale môže nastať aj zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v dovtedajšom rozsahu, napr. v dôsledku vzrastu alebo poklesu jeho príjmu, poprípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť. Musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, nie len o zmenu prechodnú, a zmena sa musí týkať naviac skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu. Súdne rozhodnutie je možné zmeniť od zmeny pomerov aj za dobu minulú. Inak pre rozhodnutia o výživnom v dôsledku niektorej zmeny platia tie zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

Odvolací súd vychádzal z ostatnej úpravy výživného navrhovateľa uskutočnenej uznesením Okresného súdu Galanta z 20. Októbra 2009 č. k. 15C/117/2009 - 22, právoplatného 25.11.2009, ktorým bolo výživné na navrhovateľa zvýšené na 100 eur mesačne od 1.9.2009. Matka navrhovateľa v tom čase dosahovala

čistý priemerný mesačný príjem u zamestnávateľa Duslo, a.s., Šaľa obdobný príjmu dosahovanému do marca 2011 vo výške 350 eur mesačne a odporca dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 550 eur u hlavného zamestnávateľa Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Nitra a u druhého zamestnávateľa 670 až 700 eur mesačne.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že od ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti - 20.10.2009 do počiatku navrhovanej zmeny výživného zvýšením do 28.4.2011, uplynul rok a pol vzhľadom k počiatku zvýšenia výživného od 1.9.2009, z ktorej skutočnosti vyplýva, že zmenu výživného by mohla odôvodniť len zmena závažného charakteru majúca navyše rast trvalosti, o ktorý prípad ide aj v danej veci, nakoľko zníženie čistého mesačného príjmu matky navrhovateľa v dôsledku jej zhoršeného zdravotného stavu do marca 2011 súdna prax všeobecne považuje podstatnou zmenou okolností spojenou so znížením možností a schopností výživou povinnej matky navrhovateľa.

Matke navrhovateľa od predchádzajúcej úpravy výživného sa radikálne znížil čistý mesačný príjem zo 638 eur, 508 eur u zamestnávateľa Duslo, a .s. a 129 eur u zamestnávateľa TESCO STORES, a. s. na 345,45 eur mesačne pozostávajúcich z nemocenského, priznaného matke navrhovateľa rozhodnutím sociálnej poisťovne z 24.5.2011 č. 200-007322-CA02/2011, ktorým jej bolo priznané nemocenské za prvé tri dni od 25.3.2011 vo výške 5,9634 eur denne a od štvrtého dňa do skončenia práceneschopnosti vo výške 13,11948 eur denne. Z uvedeného vyplýva, že jej príjem poklesol približne o 300 eur mesačne. Odporcov príjem v čase predchádzajúcej úpravy bol 1 200 eur, čistý mesačný príjem v hlavnom zamestnaní u zamestnávateľa Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. 500 eur a u druhého zamestnávateľa Europe Personal Agency, s. r. o. 700 eur. Odporca pracovný pomer v Europe Personal Agency, s.r.o. trvajúci od 1.8.2009, rozviazal dohodou v zmysle § 60 Zákonníka práce k 30.9.2010. Z výpovede odporcu vyplynulo, že jeho čistý mesačný príjem u uvedeného zamestnávateľa je 317 eur mesačne, keďže pracuje na polovičný úväzok neoficiálne. Z uvedeného vyplýva, že príjem odporcu sa od 1.10.2010 znížil na 817 eur o 400 eur, avšak odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvého stupňa o tom, že výživou povinný odporca rozviazaním pracovného pomeru dohodou k 30.9.2010 sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, v ktorom dosahoval relatívne vysoký príjem, preto na zníženie príjmu zapríčinené samotným odporcom nemožno prihliadať. Zohľadniac potom výdavky matky navrhovateľa a odporcu, ktoré sú približne rovnaké, odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že zvýšené výživné na navrhovateľa vo výške 180 eur dosahujúce 15 % čistého mesačného príjmu odporcu, je výživným primeraným odôvodneným potrebám oprávneného navrhovateľa, ktoré sú zvýšené v súvislosti s jeho prípravou na budúce povolanie vysokoškolským štúdiom a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného odporcu. Správne súd prvého stupňa nezohľadnil úverové zaťaženie odporcu vo výške 645 eur mesačne, považujúc ho neprimeranými majetkovými rizikami, ktoré povinný odporca na seba berie. Vychádzajúc z takto vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa a doplneného odvolacím súdom o priemerné čisté mesačné príjmy matky navrhovateľa a odporcu, dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je správny a zodpovedajúci aj zmene pomerov, ktorá nastala u matky navrhovateľa, ktorá po návrate z práceneschopnosti od 1.11.2011 dosahuje čistý mesačný príjem 450 eur, ktorý je stále o 200 eur nižší než pred počiatkom jej práceneschopnosti.

Odvolací súd dlh zročného výživného za obdobie od 28.4.2011 do 24.9.2012 (ďalej len „rozhodné obdobie“) vo výške rozdielu výživného spätne zvýšeného a výživného odporcom skutočne plateného, určil vychádzajúc zo zhodných výpovedí oboch účastníkov konania. Odporca mal na výživnom zaplatiť za obdobie od 28.4.2011 od 24.9.2012 3 078 eur, nakoľko v roku 2011 mal zaplatiť 1 458 eur za apríl 2011 18 eur (180 eur : 30 dní mesiaca apríl x 3 dni, za ktoré bolo výživné v tomto mesiaci určené) a za osem mesiacov po 180 eur a v roku 2012 mal zaplatiť 1 620 eur za deväť mesiacov po 180 eur. Keďže zo zhodných výpovedí oboch účastníkov konania vyplynulo, že odporca platil výživné vo výške 100 eur a od júla 2011 vo výške 150 eur odvolací súd dospel k záveru, že na výživnom odporca navrhovateľovi zaplatil v roku 2011 1 110 eur, z toho v mesiaci apríl 10 eur (100 eur : 30 dní v mesiaci apríl x 3 dni, za ktoré bolo výživné určené) a za dva mesiace máj a jún 2011 po 100 eur a za šesť mesiacov od júla do decembra 2011 po 150 eur a v roku 2012 zaplatil spolu 1 350 eur za deväť mesiacov po 150 eur. Spolu na výživnom zaplatil odporca 2 460 eur. Rozdiel prisúdeného výživného za rozhodné obdobie 3 078 eur a výživného odporcom skutočne zaplateného 2 460 eur je 618 eur.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Citované ustanovenie upravuje všeobecnú lehotu na plnenie tri dni, ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Uvedená lehota platí aj v tých prípadoch, keď ide o výrok na plnenie, a súd vo výroku rozsudku neurčil lehotu na plnenie. Určenie dlhšej než trojdennej lehoty na plnenie, ako aj povolenie splátok, patrí medzi procesné úkony súdu, ktoré zákon zveruje do jeho voľnej úvahy, pretože ust. § 160 ods. 1 náleží v tomto smere k ustanoveniam pružným (flexibilným). Súdu je tak umožnené, aby sám a nezávisle od návrhu účastníkov uvážil, či je povolenie predmetnej výhody vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, ktorému sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisúdenej čiastky alebo na iné okolnosti prípadu.

Dlh vzniknutý spätným určením výživného maloletého a platením výživného odporcom od 28.4.2011 do 24.9.2012 rozhodného obdobia povolil odvolací súd odporcovi zaplatiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným po 20 eur mesačne pod následkom straty výhody splátok v zmysle § 160 ods. 1 O. s. p. a § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže navrhovateľ v prípade nesplnenia dlhu odporcom v splátkach požiadať o splnenie celého dlhu, ale len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Zaplatenie dlhu zročného výživného v splátkach povolil odporcovi vzhľadom na výšku dlhu 618 eur, správanie sa otca, ktorý výživné platil od júla 2011 zvýšené vo výške 150 eur mesačne oproti predchádzajúcej úprave výživného a vzhľadom k jeho možnostiam platenia z čistého mesačného príjmu 800 eur mesačne.

Odvolací súd v zmysle § 219 O. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zvýšení výživného, od ktorého je v zmysle § 212 ods. 2 písm. b/ O. s. p. závislý výrok o trovách konania, ktorý v zmysle § 219 O. s. p. rovnako potvrdil, v oboch z dôvodu vecnej správnosti a vo výroku o dlhu zročného výživného vzhľadom k uplynutiu času od rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle § 154 ods. 1 O. s. p. a podľa § 220 O. s. p. zmenil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konania, o ktorých rozhodol v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vzhľadom k plnej úspešnosti navrhovateľa v odvolacom konaní, ktorého predmetom právnej služby bolo opakujúce sa plnenie 50 eur mesačne vzhľadom k odvolaniu odporcu, ktorý navrhol zmenu rozsudku súdu prvého stupňa tak, aby výživné bolo určené výškou 130 eur mesačne, tarifná hodnota sa určuje 5-násobkom ročného plnenia, t. j. 50 eur x 12 mesiacov x 5 rokov v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, t. j. 3 000 eur. Základná sadzba tarifnej odmeny z tarifnej hodnoty 3 000 eur je za jeden úkon právnej služby 121,17 eur (41,49 eur + 79,68 eur), spolu s paušálnou náhradou výdavkov 7,41 eur v zmysle § 15 a § 16 citovanej vyhlášky spolu 128,58 eur.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.